

[97-6]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Sc.Sem-3 Examination -2020

Course code-US03CCHE21

Sub-Inorganic Chemistry

Date : 31-12-2020, Thursday

Time :- 02:00 P.M to 04:00 P.M

Total Marks:-70

પ્રશ્ન:-1 નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ આપો . (10)

- (1) OH⁻ ના સંયુક્તિ એસિડ અને બેઈઝ અનુક્રમે કયા છે ?
(a) H₂O, H⁺ (b) O²⁻, H₃O⁺ (c) H₂O, O²⁻ (d) H₂O, O⁻
- (2) AlCl₃ એ એસિડિક ગુણધર્મ ધરાવે છે. તે કયા નિયમ ની મર્યાદા છે ?
(a) આર્હેનીયસ (b) લોરી બ્રોન્સ્ટેડ (c) લુઈસ (d) (a) અને (b) બંને
- (3) નીચેના માંથી કયા બિન જલીય દ્રાવક છે ?
(a) પ્રવાહી NH₃ (b) પ્રવાહી HCN (c) બ્રોમીન ટ્રાયફ્લોરાઈડ (d) ઉપરના તમામ
- (4) [Co(CN)₆]⁴⁻ નો EAN કયો ?
(a) 39 (b) 37 (c) 35 (d) 36
- (5) CoCl₃·5NH₃ ની વધુ AgNO₃ સાથે પ્રક્રિયા કરતાં કેટલા મોલ AgCl ના અવક્ષેપ મેળે ?
(a) 2 (b) 3 (c) 1 (d) 0
- (6) [Co(NH₃)₅Cl] Br અને [Co(NH₃)₅Br] Cl એ કયા સમઘટકતા ના ઉદાહરણ છે ?
(a) આયનીકરણ (b) જલીય (c) સંરૂપી (d) જોડાણ પ્રકારની
- (7) નીચેના તત્ત્વોમાં Tb (ટર્બિયમ) કરતાં કોની બેઝિકતા વધુ છે ?
(a) Nd (b) Dy (c) Tm (d) Yb
- (8) એક્ટેનોન માં કયા તત્ત્વ ની ઓક્સિડેશન સ્થિતિ સૌથી વધુ પ્રકાર ની હોય છે ?
(a) Pa (b) U (c) Pu (d) Bk
- (9) કાર્બોનિલ લીગેન્ડ માં c અને o વચ્ચે બંધ ની સંખ્યા કેટલી છે ?
(a) 2 (b) 1 (c) 4 (d) 3
- (10) [Cr(CO)₆] માં π બંધ માટે cr ની કઈ કક્ષકો વપરાય છે ?
(a) ત્રણ 3d અને એક 4s (b) ફક્ત ચાર 3d કક્ષક (c) કક્ષક ત્રણ 3d કક્ષક (d) ફક્ત બે 3d કક્ષક

પ્રશ્ન:-2 નીચેના પ્રશ્નો માં વિધાન ખરું છે કે ખોટું તે જણાવો તથા ખાલી જગ્યા પૂરો . (8)

- (1) CH₃COOH + OH⁻ ⇌ CH₃COO⁻ + H₃O⁺ પ્રક્રિયા
- (2) સખત એસિડ અને સખત બેઈઝ એ નિરપેક્ષ રીતે નક્કી થાઈ છે.
- (3) [Fe(CN)₆]⁴⁻ માં CN⁻ પ્રબળ લીગેન્ડ છે, તેનું સંકરણ d²sp³ છે તથા તે અનુચુંબકીય ગુણધર્મ ધરાવે છે.
- (4) [Ni(CO)₄] માં ભૌમિતિક સમઘટકતા શક્ય નથી.
- (5) લેન્થેનાઈડ શ્રેણી ની સામાન્ય ઇલેક્ટ્રોન રચના _____ છે .
- (6) $\frac{1}{2}C_2H_4 + \frac{1}{2}H_2 \longrightarrow \frac{1}{2}C_2H_6 + 2(\frac{1}{2}H_2)$
- (7) Mn₂(CO)₁₀ માં π બંધની સંખ્યા _____ હોય છે
- (8) સોડિયમ નાઈટ્રો પુસાઈડ નું સૂત્ર _____ છે .

પ્રશ્ન:-3 નીચેના પ્રશ્નો ના દ્રેકમાં જવાબ આપો (ગમે તે દસ) (20)

- (1) આર્હેનીયસ એસિડ બેઈઝ સિદ્ધાંત ની મર્યાદા ઓ લખો .
- (2) 15 માં સમૂહ ના તત્ત્વો ના હાઈડ્રાઈડ સંયોજનો ની એસિડિકતા સમજાવો .
- (3) લુઈસ સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ સમજાવો .
- (4) જલીય સમઘટકતા ઉદાહરણ આપી ને સમજાવો .
- (5) ભૌમિતિક સમઘટકતા એટલે શું ? તેના પ્રકાર આપો .
- (6) સંયોજકતા બંધનવાદ ની ચાર મર્યાદા ઓ સમજાવો .

- (7) લેન્થેનાઈડ તત્વો ના ચુંબકીય ગુણધર્મો પર નોંધ લખો
- (8) ઓક્ટીનાઈડ તત્વો ની ઓક્સિડેશન સ્થિતિ પર નોંધ લખો.
- (9) લેન્થેનાઈડ સંકોચન એટલે શું ?
- (10) ધાતુ કાર્બોનિલ સંયોજનો એટલે શું? તેનું વર્ગીકરણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (11) નાઇટ્રોસીલ માં M-NO બંધ રચના , બંધારણ અને પ્રકૃતિ સમજાવો .
- (12) ધાત્વિય નાઇટ્રોસીલ કાર્બોનિલ સંયોજનો ની બનાવટ અને ગુણધર્મો સમજાવો .
- પ્રશ્ન:-૪ નીચેના પ્રશ્નો ના નિબંધલક્ષી જવાબ લખો .(ગમે તે ચાર) (૩૨)
- (1) સખત નરમ એસિડ બેઈઝ સિદ્ધાંત પર નોંધ લખો.
- (2) દ્રાવકો નું વર્ગીકરણ સમજાવો . તથા પ્રવાહી NH_3 માં થતી સ્વયં આયનીકરણ , એસિડ બેઈઝ પ્રક્રિયા , અવક્ષેપન પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (3) સંયોજકતા બંધનવાદ ને આધારે $[Ni(CN)_4]^{2-}$ નું બંધારણ સમજાવો .
- (4) ML_6 પ્રકારના સંયોજનો ના શક્ય તમામ સંયોજનો ની ભૂમિતિય સમઘટકતા પર નોંધ લખો .
- (5) લેન્થેનાઈડ શ્રેણી ના નામ , સંજ્ઞા અને ઇલેક્ટ્રોન રચના આપો .
- (6) લેન્થેનાઈડ તત્વો ના અલગીકરણ માટેની આયનવિનિમય પદ્ધતિ અને દ્રાવક નીષ્કર્ષણ પદ્ધતિ સમજાવો .
- (7) $[Fe(CO)_5]$ ની બનાવટ લખો તથા બંધારણ ની ચર્ચા કરો .
- (8) $[Fe_2(CO)_9]$ ની બનાવટ તથા બંધારણ ની ચર્ચા કરો.

— X —

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 03

[97]
Eng.

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Sc.Sem-3 Examination -2020

Course code-US03CCHE21

Sub-Inorganic Chemistry

Date : - 31-12-2020, Thursday

Time : - 2:00 P.M to 4:00 PM

Total Marks:-70

Q-1 Choose correct option.

(10)

(1) Which are conjugated acid and base of OH^- ?

(a) H_2O , H^+ (b) O^{2-} , H_3O^+ (c) H_2O , O^{2-} (d) H_2O , O^-

(2) AlCl_3 has acidic property. This is limitation of which theory?

(a) Arrhenius (b) lowry bronsted (c) lewis (d) (a) and (b) both

(3) Which are non-aqueous solvent of following?

(a) Liq. NH_3 (b) liq. HCN (c) Bromine tri fluoride (d) all of above.

(4) What is EAN of $[\text{Co}(\text{CN})_6]^{4-}$?

(a) 39 (b) 37 (c) 35 (d) 36

(5) How many mole of AgCl precipitation by reaction of one mole $\text{CoCl}_3 \cdot 5\text{NH}_3$ with more AgNO_3 ?

(a) 2 (b) 3 (c) 1 (d) 0

(6) $[\text{Co}(\text{NH}_3)_5\text{Cl}] \text{Br}$ and $[\text{Co}(\text{NH}_3)_5 \text{Br}] \text{Cl}$ are examples of which isomerism ?

(a) Ionization (b) hydrate (c) conformation (d) linkage

(7) Which element has more basicity than Tb (Terbium) of following ?

(a) Nd (b) Dy (c) Tm (d) Yb

(8) Which element has more type of oxidation state in actanone ?

(a) Pa (b) U (c) Pu (d) Bk

(9) How many bonds between C and O in carbonyl legend ?

(a) 2 (b) 1 (c) 4 (d) 3

(10) Which orbitals are use for π bond in $[\text{Cr}(\text{CO})_6]$?

(a) Three 3d and one 4s (b) only four 3d orbital

(c) Only three 3d orbital (d) only two 3d orbital

Q-2 Decide sentence is true or false and fill blank gaps.

(8)

- (1) $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{OH}^- \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{COO}^- + \text{H}_3\text{O}^+$ reaction.
- (2) Hard acid and hard base decided absolutely.
- (3) In $[\text{Fe}(\text{CN})_6]^{4-}$, CN⁻ is strong ligand, hybridization is d^2sp^3 and magnetic property is paramagnetic.
- (4) Geometry isomerism is not possible in $[\text{Ni}(\text{CO})_4]$.
- (5) Common electron configuration of lanthanide series is -----
- (6) ${}^{242}_{96}\text{Cm} + {}^4_2\text{He} \longrightarrow \text{-----} + 2({}^1_0\text{n})$
- (7) Number of π bonds in $\text{Mn}_2(\text{CO})_{10}$ is -----
- (8) Molecular formula of sodium nitro prusside is -----

Q – 3 Give answers in brief. (Any ten)

(20)

- (1) Write limitations of Arrhenius theory.
- (2) Explain acidic property of hydride compounds of 15th group.
- (3) Discuss limitations of Lewis theory.
- (4) Explain hydrate isomerism with suitable examples.
- (5) What is geometrical isomerism? Give classification.
- (6) Write any four limitations of valence bond theory.
- (7) Write short note on magnetic property of lanthanide series.
- (8) Write short note on oxidation state of actinide elements.
- (9) What is lanthanide contraction?
- (10) What is metallic carbonyl compound? Give classification with examples.
- (11) Explain M-NO bond type, structure and nature of nitrosyl.
- (12) Explain preparation and property of metallic nitrosyl carbonyl compounds.

Q – 4 Give answers the following. (Any four)

(32)

- (1) Write note on hard soft acid base principle.
- (2) Explain classification of solvent and also explain reaction occur in liq. NH_3 like self ionization, acid base reaction, precipitation reaction.
- (3) Explain structure of $[\text{Ni}(\text{CN})_4]^{2-}$ by valence bond theory.
- (4) Write note on total possible geometric isomerism of ML_6 compounds.

(5) Give name, symbol and electron configuration of lanthanide series.

(6) Explain ion exchange method and solvent extraction method for separation of lanthanide elements.

(7) Write preparation of $[\text{Fe}(\text{CO})_5]$ and discuss structure.

(8) Write preparation of $[\text{Fe}_2(\text{CO})_9]$ and discuss structure.



